

STOCKHOLMS COURJER.

Måndagen den 3 Januari.

Sine ira, studio et metu.

Hvem känner icke en viss bäfvan, då han för första gången framträder inför en Allmänhet? Redactionen vill och kan icke dölja sina bekymmer, då företaget väges emot krafterna; men önskar blott at Allmänhetens godhet och öfverseende må svara emot Redactionens bemödande at upfylla sina åtagna förbindelser. Prospecten har visat afsigten och planen. Såsom *Medborgare* i et uplyst och fritt samhälle vill man framträda, och önskar ingenting högre än at gagna såsom sådan, obekymrad om hvad ensidigheten i åsichter kan hafva at invända.

Man har lofvat at följa ej blott Fäderneslandets, utan ock andra länders politik. Innan man inträder på detta fält, anser man sig förbunden at framställa sin åsigt af Staternas nu varande läge. Historien om hvad som i nyaste tider sig tildragit är redan känd; och den vill man således icke uprepa. Några resultater af det redan skedda och utsigter för framtiden skola blifva ämnet för följande uppsats, hvilken införes, icke så mycket för at säga läsarne något nytt, som för at bestämma den punkt, från hvilken man ärnar utgå.

Då egentliga frågan är om folkens förhållande til sina Regeringar, om utvecklingen af et bestämdare samhällsskick, om frihetens framsteg eller återgång; så synes icke obilligt at först vända sina

blickar på det land, hvilket först ibland de moderna var constitutionelt och från hvilket de öfriga lånat både begreppet om en sant lagbunden styrelse och formen derför.

Verkligen förfärliga symptomer hafva visat sig i *England* under sistförlidne år. Demagoger och Demokrater (två ord af vidt skild bemärkelse; ty ehuru man vanligen brukar det förra endast om de sednare, så är dock säkert, at desses ifrigaste motståndare äro tillika deras ifrigaste medtäflare i önskan at *leda folket*, endast med den skillnad, at de egentlige demagogerne föregifva, och kanske ofta ej utan grund, sin afsigt vara at leda folket för folkets skull, då deras motståndare knappast besvara sig ens med et sådant föregifvande), Demagoger och Demokrater, hafva, under skydd af Engelska folkets petitionsrätt, hållit sammankomster och tal i hvarje vrå af Riket. Den synliga orsaken til gäsningen har varit en länge fäfängt yrkad parlamentsreform och högre arbetslöner. Säkert misstager sig Ministeren, om den tror, at så kallade oroliga hufvuden väckt oväsendet; ty et folk, som känner sig välmående och väl behandladt, kommer icke i en så allmän gäsning. Den stora allmänna nöden är den verkliga demagogen i *England*; och den utrotas icke hvarken genom *Yeomanry*, eller *Constaplar*, eller

suspension af Habeas Corpus. Fruktarne af Englands hushållssystem hafva ändtligen mognat, och Ministären (med hvilken representanternas pluralitet alltid är, så länge representationen står på samma fot som nu) söker binda dessa frukter fast vid grenarna, på det de icke må falla och förråda sin mognad. Den nyss öppnade Parlaments-sessionen blir märkvärdig. At pluraliteten blir stadig på Ministärens sida, det har redan visat sig; oppositionen kunde icke ens få sina bekymmer in i Adressen. Men den stora frågan, hvars lösning lofvar at blifva ytterst intressant, är huruvida Parlamentets pluralitet är så *transcendent* mächtig, som Engelsmännen säga, at den kan göra allt, *utom en man til qvinna eller en qvinna til man*. Vi vänta med spänd upmärksamhet at se, om den kan göra svart til hvitt; ty icke mindre fordras, för at längre kunna dölja för Engelsmännen den sanna källan til deras nöd.

England har länge lefvat af sitt högmöde. Det har ägt personlig och yttrande frihet, då ännu despotism eller orimliga frihets-principer beherrskade det öfriga Europa. Derföre ansåg sig England då, och det med rätta, lyckligare och mächtigare än något annat land. Det var så äfven, just derföre at det ansåg sig så; och en Engelsman, i känslan af sitt Fäderneslands värde, offrade glad sin sista skärf. Derföre inneslöt sig England inom sig sjelft, föraktade at lära, emedan ingen fans at lära utaf; bibehöll sina gamla inrättningar, ty hvad visade dem at något bättre fans, — och et folk lærer endast af erfarenhet. Här af kom också den beredvillighet, hvarmed de underkastade sig det minst naturliga och mest förtryckande som finnes i Statshushållning, nemligen Egendoms-aristokrati och Fabriksväsende. Som man redan sagt, detta gick an, och ännu sämre hade kunnat

gå an hos et folk, som kunde berömma sig och berömde sig at vara, ej blott det friaste, utan det enda fria i Europa.

Nu hafva deremot rätt och frihet höjt sina röster öfverallt; på några ställen med framgång, kanske mest hos Engelsmännens arfviende Fransmännen. För at bibehålla sin höga rang måste således England en gång tänka på at följa tiden och, eburu grufligt det må förekomma, til och med beqvåma sig at lära af andra. Den största och säkraste vaxelundervisning är den emellan folk och stater; och just derföre är ingenting farligare för människoslägtet än en universal-monarki. Och för en sådan har England skyddat oss, det måste vi vara nog billige at erkänna, likasom det, at alla de garantier för friheten, hvilka nu upstått, äro lånta från England. Må man blott icke missförstå detta. Af enskilda Engelsmän kunna ännu Europas Statsmän lära; men frågan är at England, Engelska folket och dess representanter — i allmänhet — skola lära. Hvem är nog förmäten at säga dem, *hvad* de skola lära, men *at de böra*, det tyckas de nyaste händelserna bevisa.

Så mycket vi hittils sett af det nyöppnade Parlamentets företag, är märkvärdigt genom oppositionens häftighet i ton, dock, efter vanligheten, ej förenad med framgång, och Ministrarnes tydliga syftning at hädanefter ej nöja sig med blotta Habeas Corpus-suspensioner och andra dylika palliativer; de gå rakt på grundpelarne för den verldsbeckanta Engelska friheten: tryckfriheten och petitions-rätten, (eller rättare dess villkor, rättigheten at sammankomma). Skola så kloke och vidterfarne män framlägga förslag, om de ej räkna på at få dem ige-nomdrifna? Alla de frågor, som af denna kunna omedelbart ledas, äro viktiga, men

både lätt gjorda och besvarade. Flere af de föreslagna billerna hafva redan gått igenom, t. ex. de vigtiga om folkets afväpning.

Frankrike har blifvit luttradt i eld och tvaget i blod. Det behöfdes. — Några millioner menniskolif äro et högt pris; men friheten kan ej köpas för dyrt. Nu synes ock denna frihet hafva blifvit så försäkrad — icke genom eder och permebref; ty eder brytas och bokstäfver multna — utan genom den allmänna uplysning, som spridt sig, den gnista, som fallit ibland et lefvande och förståndigt folk. *Den* släckes icke förr, än hjulet genomgått sin bana, och den lyftning i tänkesätt, den vakenhet, den yttrande frihet som nu herrskar, försvunnit. En stor skatt af erfarenhet måste det folk äga, som på 30 år genomgått alla gradationer af anarki och despotism, af utvertes och medborgerligt krigs fador, af armod och rikedom, af nästan upplöst politisk existens och herravälde öfver Europa. I hela gången af Frankrikes nuvarande politik igenkänner man moderation och böjelse at, stark genom inre lefvande kraft, genom yttrande frihet och offentlighet, ingen förfördela, för at af ingen förfördelas. Et folk med sann frihet försvarar sig, då det anfalles eller kränkes; men det är endast despoter, som kunna blifva eröfrare. Roms exempel bevisar ingenting häremot; ty *Romerska folket* var aldrig fritt, och en så complet aristokrati, som den *Romerska*, är, mer än något annat regeringssätt, bördig på förvånande dygder — hos en viss klass. Dessa dygder behöfde strider med andra folk, för at lysa, eller kanske rättare, för at undandraga sig medborgares hat. Dessutom kunna forntidens och de nuvarande samhällen icke jemnföras, då frågan blir om frihet, hvilken då hade en helt annan karakter än nu.

De Engelska eröfringarna i Ostindien äro icke gjorde af Engelska folket, utan af et köpmans-sällskap.

Ehuru mycket ljus emedlertid, som än finnes i Frankrike, ehuru liberal Regeringen är eller ser sig tvungen at vara; så motarbetas dock tidens kraf mäktigt af et parti, som hyllar det gamla och envisas at icke se, at det döda är dödt och icke kan upväckas. Vanans magt och flera verkliga talanger gifva vikt at et parti, som utgör en ojemnförlig minorité och dessutom i många år ådragit sig både hat och löje. Deraf kommer et vacklande, en obeslutsamhet, som länge visat sig hos Franska Ministären; och af detta vacklande åter komma de täta förändringarna i denna ministère. Den sista uphann ju icke et års ålder; och man har redan hållit vad, at den nuvarande skall afgå, innan den knappast hunnit visa sig. Konungen synes emedlertid med vishet omfatta folkets parti, det vill säga lystna til dess röst och bemöda sig at känna dess tänkesätt; ty at en Furste, som verkligen känner sitt folks behof och önskingar, skulle kunna hysa afsigter stridande deremot, sådant är otänkbart. Folkets väl är hans ära och dess välsignelser hans enda belöning. Annat återstår icke för honom at önska på jorden; och just därför at så skall vara, är han uphöjd öfver all rang. Passioner hinna icke til en plats, som är så uphöjd, at det annars ofantliga afståndet emellan värdigheter och medborgare-klasser försvinner och den högste är inför Majestätet lika liten som den lägste. Detta är slutstenen i de moderna monarkiska statsbyggnaderna.

At Ultras i Frankrike eller annorstädes önska denna slutsten nedflyttad, kan man egenteligen icke säga; tvertom påstå de sig vilja sätta honom ännu högre. Men dervid fästa de et villkor, det nem-

